

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Λαρίσης-ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Σεράγεβο, 7 Νοεμβρίου 2024

Ομιλία του Γ.Γ. της ΔΣΟ δρ Μάξιμου Χαρακόπουλου στην παρουσίαση του τόμου «Αγία Σοφία: Οι Ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», στο Σεράγεβο

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,
Κυρίες και κύριοι,

Αποτελεί για εμάς ιδιαίτερη χαρά και τιμή η παρουσίαση, εδώ, στο Σεράγεβο, στην ιστορική πρωτεύουσα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του τόμου που εξέδωσε η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας για την Αγία Σοφία.

Αναμφίβολα, η σκέψη όλων ακούγοντας τη λέξη Σεράγεβο ανατρέχει μοιραία στο δραματικό εκείνο γεγονός του Αυγούστου του 1914, που στάθηκε η αφορμή για την έκρηξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Ενός πολέμου που κατέστρεψε σε μεγάλο βαθμό την Ευρώπη, αφαίρεσε τη ζωή εκατομμυρίων νέων, και άφησε εκατομμύρια ανάπηρους.

Επιπλέον, παρά τις ελπίδες που γεννήθηκαν με τη λήξη του, για την ανάδυση ενός κόσμου δικαιοσύνης και ειρήνης, σε μια εικοσαετία σχεδόν, ξέσπασε ένας νέος ακόμη πιο τρομακτικός πόλεμος.

Αυτές οι δύο τεράστιες πληγές στην μνήμη της ανθρωπότητας θεωρήθηκε ότι ήταν αρκετές για να μπει ένα τέρμα στην παράλογη βία, στην εξόντωση της ανθρώπινης ζωής, στην επιβολή ιδιοτελών συμφερόντων δια των όπλων. Ότι το διεθνές δίκαιο, τα διπλωματικά μέσα, η συνεννόηση θα διαμόρφωναν έναν κόσμο ελευθερίας, ισότητας και δικαίου.

Δυστυχώς, όμως, οι προσδοκίες αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν. Αντιθέτως, οι πόλεμοι, η χρήση της βίας, η επιβολή της ισχύος έναντι του δικαίου, εξακολουθούν να ταλανίζουν τον κόσμο μας.

Αυτό το γνωρίζουν πολύ καλά και οι κάτοικοι αυτής της χώρας, με την εμπειρία των θλιβερών γεγονότων της δεκαετίας του 1990.

Σήμερα, όπως όλοι μας διαπιστώνουμε, ο πόλεμος έχει και πάλι εισέλθει στο καθημερινό μας λεξιλόγιο. Στην γειτονική στην βαλκανική χερσόνησο Ουκρανία, όπου οι στρατιωτικές συγκρούσεις, με τα δεκάδες χιλιάδες θύματα και τα εκατομμύρια πρόσφυγες, πλησιάζουν τα 3 χρόνια.

Αλλά και στην επίσης κοντινή Μέση Ανατολή, όπου πλέον του ενός χρόνου από την έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων, ο όλεθρος είναι πέραν πάσης περιγραφής, ενώ ο κίνδυνος για την εξάπλωσή του πολέμου είναι πάντα υπαρκτός.

Η ΔΣΟ, ένας θεσμός που στους κόλπους του συμπεριλαμβάνει κοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες από 25 χώρες, ως προμετωπίδα των δράσεών της έχει τις χριστιανικές αλλά και πανανθρώπινες αξίες της ειρήνης, της αλληλοκατανόησης και του δικαίου, Αυτές καθορίζουν τις αποφάσεις και το πλαίσιο των πρωτοβουλιών μας.

Μια από αυτές είναι η εκστρατεία για τη διάσωση της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, ενός μνημείου της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, που για αιώνες υπήρξε το οικουμενικό σύμβολο της ανατολικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, της γνωστής στην ιστορία ως βυζαντινή.

Αυτό το απaráμιλλης ωραιότητας αρχιτεκτόνημα του 6^{ου} αιώνα, κατά την περίοδο της βασιλείας του αυτοκράτορος Ιουστινιανού, συνιστούσε τον λόγο του θαυμασμού κάθε επισκέπτη, ανεξαρτήτου της θρησκείας του, και στοιχείο μόνιμης καλλιτεχνικής και πνευματικής έμπνευσης.

Ο Ναός επί δεκαετίες λειτούργησε ως Μουσείο, μετά τις μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε ο ιδρυτής της τουρκικής δημοκρατίας Μουσταφά Κεμάλ. Κι αυτή η απόφαση αναμφίβολα ωφέλησε τη συντήρηση του μνημείου των 1.500 ετών, το οποίο εντάχθηκε και στα προστατευόμενα μνημεία της Ουνέσκο.

Στη Βοσνία γνωρίζουμε ότι τέτοιο προστατευόμενο μνημείο είναι η γέφυρα του Μόσταρ, η οποία δυστυχώς καταστράφηκε την εποχή του εμφυλίου, αλλά ανακατασκευάστηκε, και συνιστά ένα διαχρονικό σύμβολο συμφιλίωσης και συνεργασίας.

Η Αγία Σοφία, αντιθέτως, βρίσκεται πλέον σε κίνδυνο. Και αυτό δεν αποτελεί υπερβολή, καθώς τον κώδωνα του κινδύνου κρούουν οι ίδιοι οι αρμόδιοι, οι Τούρκοι επιστήμονες, που παρακολουθούν τις φθορές που διαρκώς πληγώνουν το μνημείο τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Ο λόγος είναι η ακατανόητη ενέργεια της τουρκικής κυβέρνησης να μετατρέψει την Αγία Σοφία από μουσείο σε τζαμί. Μια πράξη που σαφώς έχει ιδεολογικοπολιτικό χαρακτήρα, και στοχεύει να εργαλειοποιήσει τη θρησκεία.

Γιατί η Κωνσταντινούπολη είναι βέβαιο ότι δεν έχει έλλειψη μουσουλμανικών τεμενών!

Το αποτέλεσμα, όμως, είναι η αθρόα καθημερινή προσέλευση πιστών μουσουλμάνων, σε μεγάλα μεγέθη, που μοιραία επιβαρύνουν τη στατικότητα του Ναού, και επιφέρουν διάφορες ζημιές, που είναι αδύνατο να ελεγχθούν και να περιοριστούν. Οι επιστήμονες μιλούν για μια διαδικασία που αν συνεχιστεί μπορεί να επιφέρει ανεπανόρθωτες συνέπειες.

Αυτή η αγωνία αποτέλεσε και για εμάς στη ΔΣΟ το έναυσμα για να ενημερώσουμε τη διεθνή κοινή γνώμη και διεθνείς παράγοντες για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Αγία Σοφία. Έτσι ώστε όλοι μαζί να πιέσουμε για να αλλάξει η απόφαση της τουρκικής ηγεσίας.

«Όπλο» σε αυτήν την προσπάθεια είναι η γνώση, έτσι όπως αυτή συμπυκνώνεται σε ένα βιβλίο.

Πρόκειται για τον τόμο με τίτλο «Αγία Σοφία: Οι Ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», που είναι καρπός μια γόνιμης συνεργασίας πολλών επιστημόνων, από πολλές χώρες.

Στις σελίδες του βιβλίου, που ήδη έχουμε μεταφράσει σε 15 γλώσσες, μεταξύ αυτών και στα σερβικά, και θα πάρετε στα χέρια σας, παρουσιάζονται 37 ναοί που είναι αφιερωμένοι στην Αγία Σοφία, και είναι οικοδομημένοι σε μια τεράστια γεωγραφική ακτίνα που ξεκινά από τον Ατλαντικό Ωκεανό, στη Σκωτία και καταλήγει στον Ειρηνικό, στο κινεζικό Χαμππρίν.

Οι ειδήμονες με τη βοήθεια και των φωτογραφιών αναλύουν την ιστορία, την καλλιτεχνική και θρησκευτική αξία αυτών των ναών, και μας δίνουν την αίσθηση της πνευματικής ενότητας του πολιτισμού μας.

Με τον τόμο ανά χείρας ήδη έχουμε διατρέξει χιλιάδες μίλια, παρουσιάζοντάς τον σε πολλές πρωτεύουσες κρατών και μεγάλων πόλεων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.

Γνωρίζουμε τις δυσκολίες ευόδωσης της πρωτοβουλίας μας. Γνωρίζουμε, όμως, παράλληλα ότι αυτή θεμελιώνεται στο δίκαιο και στην αλήθεια.

Και γι' αυτό και πιστεύουμε ότι εντέλει με την βοήθεια των συναντιληπτόρων μας από όλο τον κόσμο -ελπίζω και από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη-, αυτό το δίκαιο και αυτή η αλήθεια θα αποκατασταθούν.

Σας ευχαριστώ!